

De 1000

DE VOCABULIS IN ANTIQUIS
ARABUM CARMINIBUS ET IN CORANO
PEREGRINIS.

DISSERTATIO INAUGURALIS

QUAM SCRIPSIT ET CONSENSU ET AUCTORITATE

AMPLISSIMI PHILOSOPHORUM ORDINIS

IN

ALMA UNIVERSITATE LITERARUM VIADRINA

AD

VENIAM DOCENDI RITE IMPETRANDAM

Die IX. mensis Martii MDCCCLXXX.

PUBLICAE DEFENDET

SIGISMUNDUS FRAENKEL,

PHIL. DR.

ADVERSARIORUM PARTES SUSCIPIENT

M. GASTER, Phil. Dr.

E. SCHWAN, Phil. Dr.

LUGDUNI BATAVORUM, E. J. BRILL.

MDCCCLXXX.

HEINRICH THORBECKE

Lugd. Bat., ex Typographeo E. J. BRILL.

AVUNCULO CARISSIMO

S. S. ROSENSTEIN,

MEDICINAE PROFESSORI ORD. IN UNIV. LUGDUNO BATAVA SACRUM.

AVRUCULO GARISTMO

2. 8. 1872

PRAEFATIO.

Pauca mihi his plagulis praemittenda sunt. Ac primum quidem profiteor, non mihi in animo fuisse in prooemio omnia vocabula in antiquis carminibus peregrina enumerare. — Loci allati e carminibus antemammedanicis sumti sunt, exceptis iis, quos uncis quadratis seclusi. Sex poëtas secundum editionem Ahlwardtianam citavi. (App. = Appendix). — Quae Th. Nöldeke praeceptor carissimus litteris benigniter mecum communicavit, nota Nöld. signavi. — In indice ea vocabula enumeravi, quae nondum tractata erant vel ad quorum explicationem novi quid attuli. Spero fore, ut totam hanc materiam, praecipue vocabula Aramaica in linguam Arabicam recepta accuratius et uberius in libro tractare possim, quo vernacula lingua uti mihi licebit. — Postremo oro rogoque, ne, si quae in hac dissertatione minus bene Latine dicta sunt, mihi crimini dentur.

COMPENDIA SCRIBENDI.

Ar. 'Ârûch Lexicon talmudicum.

Bekr. El-Bekrî geograph. Wörterbuch ed. Wüstenfeld.

- C. Castelli Lexicon Syriacum ed. Michaelis.
Dozy. Dictionnaire détaillé des noms des vêtements des Arabes.
Guidi. Della sede primitiva dei popoli Semitici.
Ham. Hamâsa ed. Freytag.
Ibn Hiš. Ibn Hišâm. Leben Muhammed's ed. Wüstenfeld.
Kâm. The Kâmil of el-Mubarrad ed. Wright.
Kit.-al-istîk. Ibn Doreid Kitâb-al-istîkâk ed. Wüstenfeld.
Lag. G. A. Gesammelte Abhandlungen von P. de Lagarde.
Lag. Sym. Symmicta von P. de Lagarde.
Mu'arr. Ġawâlîqîs al-Mu'arrab ed. Sachau.
Nöld. G. d. K. Geschichte des Qorâns von Th. Nöldeke.
Nöld. M. G. Mandäische Grammatik von Th. Nöldeke.
Nöld. Tab. Ṭabarî Geschichte der Sassaniden übers. und
erl. von Th. Nöldeke.
Şih. Al-Şihâh Lexicon Arabicum Bûlâq 1292. H.
Z. Zeitschrift der Deutsch-Morgenländischen Gesellschaft.

I.

Linguam Arabicam vocabulis peregrinis abundare, inter omnes constat. Consentaneum est, Arabes qui subito magnam Asiae et Europae partem occuparunt, apud populos subactos multas et novas res cognovisse, quarum nomina in suum sermonem receperunt. Sed jam in antiquissimis Arabum carminibus magnum vocabulorum peregrinorum numerum invenimus, quibus probatur, Arabes jam ante Islamismum cum exteris gentibus, praecipue Aramaeis et Persis commercia habuisse. Arabes Hirenses Persis subactos multa ab his accepisse, revera nobis traditum est. Verisimile est, etiam Saracenos Romanos, quos Ammianus Marcellinus saepius commemorat, a Romanis quaedam mutuatos esse. Itaque non mirum est, quod jam in antiquis carminibus notitiam quandam institutorum Romanorum et Persicorum invenimus. Sed vocabula omnia, quae ab antiquis poetis usurpantur, apud Arabes vulgata fuisse, idecirco non concedi potest, ut omnes Arabes poëtae 'A'sae aequales omnia in carminibus ejus vocabula peregrina intellexisse mihi verisimile non est. Immo hunc et alios poëtas saepius vocabula quaedam peregrina (praecipue Persica) اصورة

الشعر adhibuisse persuasum habeo. Itaque Arabes recentiores maxime in his vocabulis interpretandis haesitant et interdum eorum interpretationes falsas esse intelligimus.

E nominibus vestimentorum peregrinis haec afferro.

قَمِيصَة 'Amrk. 40, 27; 'A's. ap. Bekr. 779, 9. Ham. 380, 1. (Dozy 371) est καμισιον. Cfr. Syr. ܩܡܝܨܝܘܢ C.

ܩܡܝܨܝܘܢ 'A's. Ših. s. v. ܩܡܝܨܝܘܢ (Dozy 170) ex Aram. ܩܡܝܨܝܘܢ Mō'éd kâṭ. 23 (sic recte edd.; Ar. falso ܩܡܝܨܝܘܢ) repetitum esse puto, quod in ipsa ling. Arab. non exstat, unde derivetur.

ܦܪܘܪ Tar. 4,12. (Dozy 58) equidem cum פרוור Ar. et Šabb. 120^a. i. e. paragauda (Syr. ܦܪܘܪ Joh. Eph. 82. i. e. παραγαυδιον Mand. ܦܪܘܪ Nöld. M. G. 47) confero. Quibus vocibus significatio vocab. ܦܪܘܪ ab ipsis Arabibus non accurate explicati constituitur. (פרור posteriore tempore »velum textum» significat).

ܦܪܘܪ 'A's. Mu'arr. 49 (Dozy 131) formam Aram. ostendere videtur cfr. ܦܪܘܪ, i. e. ܦܪܘܪ. Nescio an liceat hoc voc. a ܦܪܘܪ Payne Smith s. v. derivare.

ܦܪܘܪ Alk. 2,27; 'Ant. 20,18; 'Amrk. 52,14. Ših. s. v. ܦܪܘܪ Ibn Hiš. 624,11. [Ham. 555,17] et verbum denominativum ܦܪܘܪ (forma respondens Syr. ܦܪܘܪ (Land, An. III. 205,5; 260,19) Zuh. 3,20. 'Ant. 20,2; Ibn Hiš. 701,17, Bekr. 675,11 repetitum est e Pers. ܦܪܘܪ Lag. G. A. 206, Dozy 202. (Hoc vestimentum non idem esse ac ܦܪܘܪ 'Aus-ibn al Hišr (Ših. s. v. ܦܪܘܪ) docet.

Hagar

ܦܪܘܪ Nâb. App. 56,5, receptum puto ex Aram. ܦܪܘܪ, quod ex Gr. ܦܪܘܪ corruptum esse constat; melius ܦܪܘܪ

originem Graecam ostendit. (سَدَن et سَدَن verb. denom. formationes posteriores mihi videntur). Quod puto, سَدِين non genuinum esse, eo adjuvatur, quod praeterea formae سَدِيل et سَدَل 'Amr̄k 48,42 eadem significatione inveniuntur. (سَدَل »laxare» verbum denom. a سَدَل derivatum puto).

دَمَلُوج Tar. 4,60. [Ham. 347,25] sine dubio vox Arab. non est; cfr. سَمَلَج نَمَلَق (Sih. s. v. عَجَا) et سَمَلَك, quas formas Gauh. affert. Fortasse originem habet Persicam.

فَدَام Nöld. Tab. 367, et verb. denom. فَدَم 'Alk. 13,41, vox Persica est פֶּדָאם Spiegel die trad. Litter. der Parsen 413. Panniculum significat, quo os tegitur, ne sacrum quid inquinetur, cfr. 'Alk. 13,41, مَقْدُوم ... مَقْدُوم. In sermone Arab. praeterea panniculum in ore vasis vinarii positum significat, quo vinum colatur. Kâm. 283,8. [Gauh. s. v. فَدَم in interpret. vers. Leb.] hinc فَدَم »colare» 'Alk. 13,42, (مَقْدُوم) formatur. (Memorable est, فَدَام ab. Ar. recte conservari et recte explicari, s. v. אַנְקֶמֶן et s. v. פֶּדָאמי.) (Mand. פֶּדָאמא Nöld.).

زَنَار »cingulum Christianorum» Nâb. 14,10 est ζώνιον Freyt. s. v., quod per Aram. ܙܢܐܪ C. זנאר Ar. (i. e. ζώνιον in Midr.) זנאר ib. ad Arabes venit. Confusio literarum ; et ܐ in vocab. peregr. non offendit. (Forma זנאר jam in libris Mišnicis invenitur, vid. Ar.).

تاج 'A's. Sih. s. v. هود, Ibn Hiš. 44,17. Arabes non a Persis, sed ab Aram. recepisse puto, vid. ܐܝܢܐ et ܐܝܢܐ (jam in libr. Mišn. Ar.). Aram. a Persis acceperunt. Lag. G. A.

دَيَابُون 'A's. Mu'arr. 61, ult. e Pers. دويون ortum est; vid. Sachau ib.

دِخْرِيس 'A's. Mu'arr. 64,8, vocab. بَنِيْقَة (vid. Dozy 91) et لَبِنَة Sachau in annot. ad Mu'arr. 66 explicatum, sine dubio originem habet Persicam. In altera parte ريس rês. Vull. s. v. »sutus», inesse censeo; دِخ certo interpretari nequeo.

E materiis, quibus vestimenta conficiuntur, haec notanda sunt. كَتَان 'Amrk. 48,46. 'A's. Şih. s. v. شرب و كتن (ubi positum est لَصْرُورَة الشَّعْر, aliud exemplum Ġauh. s. v. كتن affert, cfr. etiam 'A's. Şih. s. v. ونى ونبى ubi بالتون pro بالتوانى poëtam posuisse Ġauh. iudicat.) Ibn Hi's. 613,17 est Aram. ܟܬܢܐ, C. cfr. ܟܬܢܐ.

كُرسف Tar. 9,2. Lebîd Şih. s. v. غلّ mihi idem esse videtur quod كُرسف »gossypium». Non separandum est ab his vocibus كُرباس, quod e ling. Pers. vel e Gr. κάρπασος derivare licet. Idem valet in كُرسف et كُرسف. (Ceterum etiam كُرسف »apium» ex Aram. ܟܪܫܦ Ar. ܟܪܫܦ repetitum est).

سُنْدَس Şih. s. v. Mu'arr. 79,10, vocab. Pers. esse existimatur. Equidem nescio an hoc certum sit.

De دَمَقَس 'Amrk 48,10, Ham. 265,8, Hellen. τὸ μετὰξί. vid. Sach. in annot. ad Mu'arr. 34.

سَيِّرَاء Nâb. 7,11 [Buḥarî ed. Krehl III, 489,14. Nöld.] sine dubio idem est quod سَيِّرَاء Assem. B. O. I. 186. Not. سَيِّرَاء Curet. Spicil. 13,21, Mand. שררא Nöld. M. G. 17 Not. 6, i. e. σαρραός. Accuratissime convenit שררא Targ.

Esth. 5,1, et ipsum pannum sericum significans. Arabes vocabulum nostrum varie, sed non recte explicarunt.

رازقی Zuh. 3,20, Leb. Şih. s. v. رزق sine dubio nisba est nominis Persici رزی, cujus posterior forma رازقی est Mu'arr. 73 (Sic etiam nisba ساجزی a nomine ساجستان ex antiquiore saǧzik ortum est, cfr. رازقی C. 578. Mand. סיגיסכיא Nöld. M. G. 141; idem K conservatum est in رازقی arab. (جرامقة) Ġauh. iudice genus vestimentorum, quae ex illa provincia exportabantur, significat. رازقی etiam genus dactylorum e provincia Raj. exportatorum nominatur. Ġauh. ib.; رازقی دهن commemoratur Fragment. Historie. ed. de Goeje 74). Cfr. Syr. رازقی Assem. Bibl. Or. I. 392, ubi falso N. pr. habetur (ib. III. I. 347; in provincia Susiana sita erat رازقی Nöld.). Commemoratur ib. I. 188.

سایری 'Amrḳ. 26,12 Şih. s. v. Kit.-al-ist. 70,13, (var. lect. رازقی) mihi nisba nominis Pers. Sâpôr esse et pannum sericum significare videtur. (Cfr. خسروانی et کسروی, quae et ipsa materias pannorum significant. Nöld.). Vid. etiam مالکی Harîrî Durra ed. Thorb. 94 infr. Arabes quomodo سایری explicandum sit, plane ignorant. Aliam explicationem vid. de Goeje Gloss. ad geogr. s. v.

E nominibus gemmarum peregrinis haec noto.

جوهر Hassân Kâm. 168,10. id. Ibn Hiş. 113,10 jamdudum recte cum Pers. گوهر collatum est.

زبرجد 'Alḳ. 4,3. Tar. 4,6, (carmen non genuinum) e Gr. ζμάρωνδος ortum esse puto: quum زمرد originem Pers. os-

tendat. Ex hoc. voc. زرج Ibn Hiš 618,15. [Şih. s. v.] de-
curtatam puto.

ياقوت 'A's. Kâm. 139, 19 ex Aram. |مصلد| Land Anecd.
III. 20, 4; 32 ult. קנטין Ar., non, ut Freyt. vult, ex ipso
Gr. ὑάκινθος ortum est.

جمان 'Alk. 1,33. 'Ant. 19,5. Lebid Mu'all. 43 [Bekr.
296,13] jam Freyt. recte e Pers. گمان ortum esse dixit.

E nominibus instrumentorum musicorum peregrinis haec
affero. صنج 'A's. Mu'arr. 30 ult. صناجة Şih. s. v. جدا
(var. lect. Kit-al-ist. 96 قاصة) jam a Freyt. cum Pers.
جند confertur. Vid. autem Nöld. Z. 30.418.

بربط 'A's. Mu'arr. ib. est βάρβυτον; نای نرم Sachau in
annot. 16. a Pers. *nai nermak* derivat.

E nominibus peregrinis aedificiorum et rerum ad aedi-
ficandum pertinentium haec notanda sunt. بلاط Mu'arr.
16,7. quod cum radice Arab. باط minime cohaeret, sine
dubio idem esse censeo, quod فلتين et فلتن Ar. i. e. πλα-
τάτιον; بلاط » terra lateribus strata" Şih. s. v. nihil aliud
mihi videtur, quam فلتن Ar. (فلتن Martyr. II. 140
فلتن saepe, Nöld.) i. e. πλατεία » platea."

خونق nomen palatii celeberrimi Ham. 266 ult. i. q. آبرنگ
e lingua Pers. derivandum est; vid. Nöld. Tab. 79 annot. 3.

مجدل » turris" 'A's. Şih. s. v. جدر [Mu'arr. 146,13]
Bekr. 116. ult. equidem genuinam vocem Arab. esse non
puto. Ortum est ex Aram. מגדל חפוי.

قريد » later" Nâb. 7.31. 'Ant. 21,26. Tar. 4,22. Mu'arr.
116,14. repetitum est ex Aram. קרידיה Ar. حرقوب hell. κερ-
ραμίδι; Sachau ad Mu'arr. 52. infr.

» lateres" Nâb. 7,16. jam. Freyt. recte cum Pers. *اَجور* contulit; *اَجار* autem, forma non Arabica, ex Aram. *אֲגֹר* Ar. ortum est.

» imago" » idolum" Nâb. 7,16. [Kâm. 318,12.] adhuc non explicatum quod cum rad. Arab. *دما* non cohaeret, equidem repetitum puto ex Aram. *דַּמְמָא*; vide locos a Payne-Smith allatos.

E nominibus suppellectilium peregrinis haec affero.

قنديل Sîh. s. v. *صيد* ex Aram. *סַנְדַּל* (C. sine loco sed vid. Jos. Styl. ed. Martin 20. ult.) *קנדילא* Ar. i. e. *κάνδηλα* ortum est. cfr. Nöld. M. Gr. XXX.

سراج non ex ipso Pers. *چراغ*, quod Sachau ad Mu'arr. 21. significare videtur, sed ex Ar. *שַׂרְגָּא* Ar. ortum esse, equidem puto.

נבראס Nâb. 27,21 jam Freyt. recte cum *נברשתא* contulit. Cfr. etiam *לְבַרְשֵׁת לְבַרְשֵׁת* C. (locis adde Jos. Styl. ed. Martin 39 ult.). Derivatio voc. Aram. adhuc ignoratur. Sententiam Gesenii, qui ex *נר* et *אשתא* conflatum esse putat, mutatio formarum *לְבַרְשֵׁת* et *לְבַרְשֵׁת* non adjuvat, quum hic lit. *o* e lit. *o* orta sit, contrarium autem admitteri vix possit.

دیسق (adhuc non explicatum) 'A's. Sîh. s. v. *دیسق* quin idem sit, quod *دیسق* (Payne Smith) *דיסקוס* Ar. i. e. *δίσκος*, discus, non dubito. Gauh. recte *تشتخوان* interpretatur. (non, quod Freyt. dicit, ex hac voce *دیسق* ortum esse annotat.). Eo quod Arabes *دیسق* pronuntiandum esse jubent, equidem non offendor. Neque enim ita certum est, 'A'sam revera sic pronuntiasse; immo in sermone Arabico

forma *فَيَعْل* non exstat itaque hanc vocem ad analogiam vocabulorum, quae in *فَيَعْل* formantur (*فَيَتَف*, *صَيِّقِل*) pronuntiabant. Sic etiam in vocab. *سَبِطَل* Mu'arr. 86. (i. e. situla) priorem pronuntiationem *سَبِطَل* fuisse puto; cfr. etiam *طَيَّجِن* = *τήγαλλον*.

نَمْرُق 'A's. *Ṣiḥ* s. v. *حوف*; *Ṣiḥ* s. v. *عهم*; *Ṣiḥ* s. v. *فَنس* Bekr 46,14.15. Ham 254,8. idem esse quod *נמרקון* Ar. jam dudum cognitum est. Utrumque derivandum est e Pers. *nermak* »mollis» vid. *נרמק* Ar. *نرمق* Mu'arr. 146.

سَجَنَجَل 'Amrk. 48,29 (etiam *زجنجل* scribitur Mu'arr. 78) e Lat. »speculum» corruptum esse, notum est.

سَفُون Nāb. 5,16. vocab. quod formationem non Arabicam ostendit (vide Barth ad *Ta'lab Faṣiḥ* 43.) equidem e *שפורה* Ar. *سَفُون* receptum esse puto. (*سَفَد* verbum denominativum est.) Non pro certo dicam, voces Aramaicas revera Semiticas esse.

مِيَجَنَّة »malleum quo panni contunduntur» *Ṣiḥ*. s. v. *وجن* significat. Praeter *وجن* etiam *اجن* exstat, verbum denom. a *اجانة* = *انجانة* derivandum. *انجانة* e Syr. *ܐܢܝܢܐ* repetitum esse puto (ut *انجاص* = *اجاص* ex Ar. *אגס*). Quum etiam Hebr. *אגן* (jam in Exod.) exstet, non pro certo ut Lag. G. A. 8. voc. Syr. e lingua peregrina receptum esse dixerim.

كانون Kām. 345,3. est Aram. *כננה*. Ar. i. e. *κανών*. *بالة* Mu'arr. 21,3. est Pers. *پاله*.

E nominibus animalium peregrinis haec affero.

كودن (forma non Arabica) certo repetitum est ex Araru.
 כודנתא, כודנתא. (Sic etiam Guidi l. l. 24).

هملاج Zuh. 17,10. (Mu'arr. 153.) jam Gauh. vocem Persicam esse dicit.

برذون Tar. Mu'arr. 11,3. equidem ex Aram. כודנתא repetitum puto.

جودر 'Amrḳ. 17,6. Mu'arr. 46,12. Tar. App. 9,3. [Beḳr. 252,13] est Pers. گودر Vull. s. v.

بوغز Nâb. 6,10, Tar. 5,7. *pullus vaccae silvestris* (nondum explicatum) a כודנתא derivandum puto. cfr. باغز Beḳr. 169 = ב' ע.

سنار equidem antiquiorem formam puto, quam سنور Nâb. 10,9. Quod autem Arabes hanc formam praeferunt, ideo esse censeo, quod forma فَعَوَل in sermone Arab. vulgarior est; cfr. عَجْوَل, خرنوص, سنار acceptum est ex Aram. שונרא.

E nominibus peregrinis rerum, quae ad animalium cultum pertinent, haec notanda sunt. زڤج 'Ant. 21,31. (saepius) e כודנתא i. e. ζεύγος repetitum esse cognitum est.

رسن 'A. s. Mu'arr. 73. Zuh. 17,28. equidem non pro certo ut Arabes, Sachau (ad Mu'arr.) Lag. G. A. 17 e Pers. رسن receptum esse dicam. Nam jam Jes. 30,28. רסן invenitur; jam hoc tempore Hebraeos voc. Pers. mutuatos esse, equidem vix admittam. Cfr. etiam N. pr. רסן Gen. X et أرسان (locus Jemeniticus) Beḳr. 91.

لجام Zuh. 17,10 'Alḳ. 2,35. Şih. s. v. جدا. Ibn His. 31,1. 628,3. jam Arabes (Mu'arr. s. v.) recte a Pers. لجام derivarunt.

وَرْدٌ non genuinam vocem esse, jam Arabes sciunt. (Mu'arr. s. v.). Est Pers. *ward* (Graec. *Ῥόδον*) ejus posteriorem formam جَل i. e. كَل 'A's. Mu'arr. 51,9 adhibet.

De يَاسَمِين 'A's. Mu'arr. 51, 9 vid. Vull. s. v.

قَرَنْفَل 'A's. Mu'arr. 78,7, Ham. 274,16 e Gr. *καρόφυλλον* ortum esse cognitum est. In hoc voc. error scribendi antiquissimus, quo قَرَنْفَل in قَرَيْفَل corruptum est, latere mihi videtur.

آس 'A's. Şih. s. v. جيد equidem non genuinum, immo ex آسا, אסא Ar. repetitum puto.

كافور Şih. s. v. e Lat. *camphora* ortum est. (كافور *spatha palmae* repetitum est e Syr. كدونا Bar Ali ed. Hoffm. 4814).

Praeterea quaedam nomina Pers. florum videas in versu 'A'sae Mu'arr. 47,4, qui paene totus Persicus est.

فلغل 'Amrḳ 48,75 (مغفل) Amrḳ. App. 26,3 ab Indis ad Arabes et Aramaeos فلغلا venit.

De زَجْبِيل 'A's. Mu'arr. 78,7 vide Vull. II, 148. Sachau ad Mu'arr. 31.

De انترجة 'Alḳ. 13,6 vide Fleischer ad Levy, Wörterbuch 77^b.

Duo nomina mercatorum Arabes ab Aramaeis receperunt. سفيسير Náb. 14,6 ex Aram. ספסר Ar. (سَفَّس verb. denom. Isaac. Antioch. carm. 37, v. 1867) non ex ipso Pers سپستار Sachau ad Mu'arr. 40 ortum puto.

Equidem etiam تاجر 'A's. Şih. s. v. امن et totam radicem تاجر ab Aramaeis repetitam putem. تاجر praecipue oenopo-

lam significat, quod suspicionem movet. Melius * تَجَار originem Aramaicam ostenderet.

De بيطار Nâb. 5,15 (مبيطر) i. q. ܒܝܬܘܪܝܐ i. e. ἰππιωτρος vide Sachau ad Mu'arr. Memorandum est, formam بَيْطَر Ṣiḥ. s. v. melius voc. Graec. respondere.

E nominibus opificum peregrinis haec affero.

اسكاف 'A's. Ṣiḥ. s. v. سكاف a rad. Arab. non derivandum mihi ex Aram. ܐܫܟܦܐ Ar. repetitum videtur. (أَسْكَاف) corium, quo sutor utitur, Ṣiḥ. ib. [Ṣiḥ. s. v. سكاف] est Pers. سند Vull. II. 55.)

طراز (forma Aramaica Nöld. M. G. 120) Ṣiḥ. s. v. طرز est טראז Ar., quod ipsum e Pers. ترز derivandum est. Cfr. Mu'arr. 102.

E nominibus dignitatum peregrinis haec noto.

De مَرزبان Ibn Hiś. 44,14; 45,4; 53,10 vide Sachau ad Mu'arr. 63.

De أسبد 'Ant. App. 13,3 i. e. Pers. *aspebad* vid. Mu'arr. 10 et Sach. ib. 4.

فرانق (nuntius, viae dux) Ibn Hiś. 195,16 jam Freyt. recte a Pers. *parwānak*, Aram. פרונוקא Ar. derivavit.

De هريذ 'Amrḳ 20,49; Mu'arr. 154 i. e. Pers. *aēthrapaiti* vid. Sachau ad Mu'arr. 169.

قومس Mu'arr. 117,14 sine dubio ortum est e Lat. »comes».

بطريق 'A's. Bekr. 93,21. Ibn Hiś. 511,15, 628,2 e ܒܬܪܝܩܐ l. i. e. πατριωσις (cfr. בטריקן Ar.) repetitum est.

E nominibus peregrinis metrorum, nummorum, ponderum haec affero. *میل* 'A's. Bekr. 245 paenult. repetitum est e *ململ* Land, Anecd. III, 78,8 (C. sine loco) i. e. *μίλιον*.

صاع 'A's. Şih. s. v. *عكم* [s. v. *عذرم*] ex Aram. *סאה* ortum est. (De Syr. *حأ* vid. Nöld. Z. 30, 768.

De *ققيير* Zuh. 16,32. i. e. *קפירא עממ* vid. Lag. G. A. 81.

De *استار* 'A's. Mu'arr. 12, cfr. Sachau ib. 7; de *قنطار* Bekr. 570,12. Sachau ib. 55.

دينار Ibn Hiš. 660,4 e Gr. *δηνάριον* ortum est; *درهم* 'A's. Şih. s. v. *تحم* e ling. Pers. repetitum est. (Forma antiquior voc. *درم* est *drachm*. Nöld.).

نمى Nâb. 14,6 nihil aliud mihi esse videtur, quam *نمى* (deest ap. C. sed vid. Jos. Styl. 31,15; 33,8; passim) i. e. *νομισιον*.

E nominibus peregrinis, quae ad rem militarem spectant, haec affero. *جند* 'Alk. 2,24. Pers. gund est Lag. G. A. 24; *اساورة* »equites Persici» Ibn Hiš. 6,61, 44,14. Şih. s. v. *سور* e Pers. *سوار* ortum est. Vull. s. v.; *برزيق* Bekr. 56,15 e Pers. *برزيق* Vull. s. v. repetitum est.

De *سنور* Ibn Hiš. 598,6; 614,15 [Ham. 352,7; 447,1; Kâm. 220,14] i. q. *סנארתא* vid. Mu'arr. 90, Lag. G. A. 72.

سرد lorica Nâb. 7,25, Şih. s. v. *ظن*, Ibn Hiš. 635,3 (idem quod *زرد*) e Pers. *Zered* (antiquior forma pro *زر* Vull. Instit. ling. Pers. I. 33). repetitum est. Vid. etiam *الفارسي* 'Alk. 5.3. (De his loricis, e lamminis artificiose contextis vide Ammian. Marcell. XXIV. 2, 10; 4,15, 6, 8.

مادى » genus loricarum" Zuh. 17,24. Nâb. 26,7; 'Ant. 22,2 ab Arabibus non recte explicatum mihi videtur. Ibn Doreid in libr. *جمهرة اللغة* interpretatur: *والمادى العسل* والرفيق الصافى ثم جعلوا الدرود ماذية لصفائها Equidem *المادى loricas Medicas* significare censeo. Vid. etiam Tabari Annales. ed. Barth 216,7.

De *فُردمانى* (genus loricarum) Mu'arr. 115. vide Sachau ib. 51.

فونس Nâb. 1,18. Ibn Hiš. 635,3; 707,7; 724,14. pass. sine dubio e Gr. *ωνος* ortum est.

نُرس Tar. 12,8. Sacy Chrest. II. 132,8; 154,1. e *νρις* i. e. *νυρεός* repetitum est.

نُرج N. pr. temp. antemuhammed. Kit.-al-ist. 299,6. [Ibn Hiš. 122,4. carmen mihi non genuinum videtur] jam a Freyt. cum Gr. *πύργος* recte collatum est.

De *قَصْر* Nâb. 19,19 i. q. *قرا* i. e. *καστρον* (*كاسترا* = castrum Jos. Styl. 63,10) cfr. Nöld. Z. 29.423. annot. 3.; *خندق* Nâb. 27,35. jam Arabes recte cum Pers. *كند* (forma antiquior *chandak*) contulerunt.

E nominibus colorum peregrinis haec notanda sunt. *ارجوان* 'Alk. 1,22. Aram. *ארגון* et *ארגון*. Pers. *ارغوان* cfr. Lag. G. A.

بَقَم 'A's. Ših. s. v. *مكا* Pers. *بَقَم* est; vid. Vull. s. v.

Origo voc. *جربال* 'A's. Ših. s. v. *خمص*, Mu'arr. s. v. adhuc non cognita est; cfr. Lag. Symm. 59.

Nomen morbi *نقرس* 'Amrk. 22,2 certo voc. peregrinum est. Nescio an *νέκρωσις* conferri possit.

(De *دریان* Mu'arr. 68,14 i. e. τὰ Συριανά vid. Sachau ad Mu'arr. 32.)

E nominibus peregrinis, quae ad rem vinariam spectant, haec affero.

De *اسفند* 'A's. Mu'arr. 14. [Bekr. 597,21.] vide Sachau ad Mu'arr. 7.

De *ابریق* 'Alq. 13,42; Mu'arr. 18; 'A's. Şih. s. v. *صحا*; Kâm. 263,8. Ham. 561 paenult. [589.21.] vid. Lag. G. A. 7.

De *راوق* Zuh. 1,32. 'A's. Şih. s. v. *مّر*; Ham. 550,20, adhuc nondum explicatum est. Plurima vocabula, quae formam *فَعَل* ostendunt, e dialectis Aramaicis in ling. Arab. transierunt; sed etiam complures voces Persicae, quarum primitiva forma *فَاعِل* erat, hanc formam acceperunt. Cfr. *هاون*, quae forma, quamquam ab Harîrio in Durra ed. Thorb. 177 reprobatur, tamen antiquior est, quam *هاون*; vid. etiam *راوق* Mu'arr. 76 pro *زابق*. Quum igitur etiam forma *راوق* exstet (et ipsa at lexicographis reprobata), Arabes hoc vocabulum a Persis recepisse puto. Vid. *راوق* Vull. ubi »vinum purum» significat.

De *ناجود* Zuh. 9,7. 'Alq. 13,41. Syr. *ܢܝܝܘܕ* est. Equidem etiam pro *גודא*, 'Abod. Zâr. 38^b *גודא* legendum esse putem.

De *قرف* 'Alq. 13,40. [Bekr. 91,4.] ex Aram. *ܩܪܦܬܐ* Ar. repetitum puto, quamquam in dialect. Aram. non nisi »*cranium*» significat.

De *قله* Nâb. 27,10. Ant. 21,31 a radice Arab. derivanda non est. Equidem Arabes hoc vocabulum ex Aram. *ܩܠܗܐ* Kal. et Damn. 55,2 *קלהא* Ar. mutuatos esse puto. Cum

hac voce Lat. *culullus* Hor. Od. 32. »Dives et aureis mercator exsiccet *culullis* vina *Syra*» mihi cohaerere videtur.

دق 'A's. Mu'arr. 72, Bekr. 91,4, ex Aram. 𐤒𐤍, repetitum puto. (Mand. 𐤒𐤍 Sidr. R. II. 134,11 invenitur, id quod probat, voc. Syr. 𐤒𐤍 non ex Arab. ڤق ortum esse. Nöld.) 𐤒𐤍 deest in Ar.; Hai Gâon autem hoc vocabulo utitur in comment. ad Kêl. 3,6. 𐤒𐤍 𐤒𐤍.

De طرجهآر 'A's. Şih. s. v. طرجهآر vide Dozy Suppléments et de Goeje Glossarium ad Geogr. 287.

حانوت Tar. 4,44. Kâm. 459,2. ('Alk. 13,38 حانوت) e Syr. 𐤒𐤍 ortum est. cfr. Lag. Symm. 59. Notandum est, vina Syriaca ante omnia ab antiquis poetis celebrari. cfr. vinum Enderûnicum الاندرى 'Alk. 1,23. Nâb. 31,7. Vinum e regionibus remotis ad Arabes importabatur. 'Amrk. 17,5. Vid. etiam Amm. Marcell. XIV, 4,6, »et plerosque nos vidimus frumenti usum et vini penitus ignorantes».

E nominibus mineralium peregrinis haec affero. كلس Kâm. 58,12, quod jam Freyt. recte cum Gr. 𐤒𐤍 contulit; مرمر Kâm 58,12, sine dubio e Lat. marmor repetitum est; جرجس 'Amrk. 22,2 equidem ex Aram. 𐤒𐤍, non, ut Arabes Mu'arr. s. v. volunt, e Pers. جرخشت ortum esse puto; 𐤒𐤍 Ar. a جرخشت derivandum est.

De ڤبق 'A's. Mu'arr. 94,4 i. e. Pers. ڤبق vide Freyt. s. v.

Duo nomina navium peregrina notanda sunt.

ڤڤور Nâb. 19,19 (ڤڤور النبيط) Bekr. 46,9. Ham. 726,5, e ڤڤور ortum est; Nöld. Orient und Occid. 1,692.

بوصى Tar. 4,28 sine dubio cum 𐤒𐤍 Ar. conferendum

est, quod voc. Sachau ad Mu'arr non affert. In Ar. s. v. בצית et גר hoc genus navium accuratissime describitur.

(De «خيزران» lignum, quo navis impellitur" Nâb. 5.46. vid. Lag. Sym. 59.)

E nominibus peregrinis rerum, quae ad artem scribendi spectant, haec affero.

קרטס Ar. ברטס עהמסא Tar. 4,32 i. q. قرطاس ib. i. e. *χαρτης* cfr. Sachau ad Mu'arr. 57.

مهرق Hârith Mu'all. 20. e Pers. *muhrak* מורק Ar. (forma recentior *مهرة* est.) ortum est. cfr. Freyt. s. v.

مجانة Nâb. Şih. s. v. جل (lectio rejicienda) sine dubio e *مجانة* repetitum est.

ساجل equidem sine dubio e Gr. *σιγιλλον* repetitum puto.

خاتم Kâm. 363 vocabulum peregrinum censeo. Primum enim forma *فاعل* Arabica non est, (cfr. *دائم* i. e. عالم); dein complures formae praeter *خاتم* inveniuntur, vid. Kâm. 363 *خاتام*, *خاتيام*, *خيتام* (et ipsae non Arabicae), id quod praecipue in vocabulis peregrinis animadverti solet.

نمق *pulchre scribere* Nâb. 7,15 equidem verbum denominativum e. Pers. *nâmak* (cujus recentior forma *نامه* est) ortum puto.

قبيكل 'A's. ap. Ġaw. Z. 33.216. 'Ant. App. 16.3. sine dubio e *קביכל* repetitum est.

أبييل »monachus Christianus" 'A's. ib. 215. 'Amrḳ. ap. Guidi l. l. 38. Syr. *أبييل*. Isaac Antioch. ed. Bickell II. 302. t. (Mand. *עביליא* S. R. I. 55. Nöld.)

E nominibus peregrinis, quae ad fidem Christianam pertinent, haec affero. باغوث Nâb. 14,7., forma non Arabica, equidem e Syr. ܒܘܓܘܬܐ repetitum esse censeo.

عَرَبِيَّة Ših. s. v. هان, Kit-al-ist. 89,4. ex Ar. ܗܢܝܢ Iud. ערובתא repetitum puto.

De ناسقوس 'Ant. App. 5,1. 'A's. Ših s. v. حدّ; id. Z. 33.215. Kâm. 146,5. i. e. ܢܫܩܘܫܐ vid. Sachau ad Mu'arr. 67. Cfr. Revue des deux mondes 1876. 1. 307. et Kit-al-ist. 268. infr.

منارة 'Amrk. 48,37. si formam solam spectamus, nihil obstat, quominus mere Arabicum sit; tamen e significatione propria, qua in hoc versu adhibetur, ex Aram. ܡܢܐܪܐ repetitum esse colligam. Vide etiam Guidi 37.

De رسم 'A's. Mu'arr. 72. (Harîrî Durra ed. Thorb. 134.) i. q. رشم vide Nöld. Gött. Gel. Anz. 1871. St. 48. et Z. 1875. 327.

Praeterea ex antiquis carminibus haec vocabula peregrina affero. دست Mu'arr. 61,6; سنڨوك Ših. s. v. جدا, Ibn Hiš. 837,5. 857 ult. (Pers. سنڨوزه) ٿار 4,66. Nâb. 13,8. verbum denominativum e Pers. *ganġ* (e quo etiam Aram. ܓܢܓ, ܓܢܓܐ, ܓܢܓܐ, ortum est.) repetitum. (De درڨ 'A's. Mu'arr. 22. Aram. ܕܪܩܝ vide Nöld. M. G. 185.

De ܠܨ 'Amrk. 24,2. i. e. ܠܨܐܘܬܐ, λήστῆς vid. Sachau ad Mu'arr. Memorandum est, Tajjitas pronuntiationem ܠܨܐܘܬܐ, vocabulo Graeco melius respondentem conservasse, vid. Ših. s. v.

قار Nâb. 3,8. (verbum denominat. قور saepe) i. q. قير e Syr. ܩܝܪܐ i. e. κηρός repetitum est. Sachau ad Mu'arr. 55.

Originem vocabuli كديون Nâb. 20,26. certo definire nequeo. Fortasse vox Persica est; vide vocabula cum يون composita Vull. II s. v.

De نير Nâb. 20,8. vide Nöld. Gött. Gel Anz. 1868. St. 3,44; تنيان (« equus qui in certamine secundus advenit'') Nöldeke recte ab Aram. نَمْلًا derivat.

Iam ad alteram hujus dissertationis partem transeo, ad vocabula in Corano peregrina tractanda. Consentaneum est, vocabula quaedam peregrina, quae jam in antiquis carminibus inveniuntur, etiam in Corano exstare. Sed longe numerosior est pars eorum, quae in Corano primo invenimus. Sunt vocabula, quae Muhammedes cum narrationibus biblicis a Iudaeis et Christianis accepit. Quorum multa speciem quidem habent Arabicam, i. e. ad radicem Arabicam, quod ad formam attinet, referri possunt. Sin autem notionem respicimus, facile a populo ethnico ejusmodi vocabula aliena esse intelligimus. Alia jam formis originem peregrinam ostendunt; alia eo, quod in certis enuntiatis usurpantur, suspicionem movent. In fine nonnulla vocabula afero, quae equidem in antiquis carminibus non inveni; in Corano revera ea primo occurrere, ideo non dixerim.

A. Vocabula biblica.

In hoc capite vocabula enumerō, quae e. V. T. ad Syros et Abessynios venerunt, ut in singulis, e qua dialecto ad Arabes transierint, decerni non possit. Idecirco vocab. Arab. voces Hebraicas, Syriacas, Abessynicas appono, quae ei respondent.

مَلَكٌ » angelus” repetitum est e מלאך = ملاك = aeth. malak.

نَبِيٌّ » propheta” (cujus forma antiquior نَبِيٌّ est, Guidi 36.) ortum est e נביא = نبيا = aeth. nabij. Etiam plur. sanus نَبِيَّوْنٌ hoc vocabulum non genuinum esse demonstrat.

قَدَّسَ » sanctificare” e קדש = كدس = aeth. kadasa repetitum est.

سَبَّحَ in lingua antiqua *natare*) in Corano *laudare deum* significans e شَبَّحَ = سَبَّحَ = aeth. sabeħa repetitum est. Non pro certo dicam, versum ap. Gaw. Z. 33. 215,10 in quo سَبَّحَ et قَدَّسَ traduntur, genuinum esse.

صَامَ in lingua antiqua » quiescere” in Corano *jejunium agere* significat. E صَامَ = صَامَ = aeth. šama repetitum est.

صَدَقَةٌ, quod in Corano sensu eleemosynarum usurpatur, e צדקה = צדקה (Dan.) = صدقة = aeth. šadeka ortum puto. Interpretatores Iudaicos vocabulo צדקה hunc sensum attribuisse notum est, vide e. g. LXX. ad. Deut. 6.25. E versionibus Iudaicis haec notio etiam in versiones Christianas transiit, ita ut etiam צדקה eleemosynas significet. In vocabulo صَدِّيقٌ, quod antea صَدِّيقٌ pronuntiatum esse, persuasum habeo, jam formatio non Arabica originem ostendit peregrinam. E vocabulo צדיק = صدق = aeth. šadeka ortum est.

قُرْبَانَ e قربان = قربان = aeth. kurbân repetitum puto. Omnia vocabula, quae formam قُرْبَانَ ostendunt, peregrina esse (Sprenger) non pro certo dixerim.

سَبْتٌ *dies Sabbathi* (inde verbum denominativum سَبَتَ *diem Sabbathi celebrare*) e שבת = שבת ortum est. (سَبْتٌ « coria concinnare » Hebr. השבת « amovere » respondit; coria enim eo concinnantur, ut pellis orines amoveantur).

سَبْتٌ sine dubio petatum est e מן = מן = aeth. mana.

سَبْتٌ in Corano non nisi in historia Pharaonis usurpatur. E م = م repetitum puto. Versum 'A'sae Bekr. 46,9 (Mu'arr. 155) non genuinum esse mihi verisimile est.

سَبْتٌ plur. اسباط, quo in Corano tribus tantum Israëlitici significantur (سِبْطٌ من بني اسرائيل كالقبائل من العرب Sih. s. v.) e سَبْتٌ = سَبْتٌ ortum est.

سَبْتٌ in lingua antiqua Zuh. 1,23. Tar. 4,12, tabulas navis significans in Corano Moysis tabulas significat. E لوح = لوح sine dubio repetitum est.

In vocabulis, quae adhuc enumeravi, utrum e textu Hebraico V. T. an e versionibus ejus manaverint, non discernendum est. Quae nunc affero, Muhammedes certo e versione Aramaica V. T. sive Iudaica sive Christiana sumpsit.

سَبْتٌ in Corano montem Sinai tantum significans e طور = طور receptum est.

سَبْتٌ jam forma non Arabica originem ostendit peregrinam. (Etiam pluralis sanus سَبْتٌ suspicionem movet). Ex Aram. سَبْتٌ = سَبْتٌ ortum est. Praeterea notandum est, phrasin سَبْتٌ العالمين phrasi Iudaicae רבון העולמים respondere. سَبْتٌ, quod jam scriptione originem ostendit peregrinam, (Nöld. G. d. K. 255.) e سَبْتٌ = سَبْتٌ ortum est.

In vocabulo تاب regula mutationis literarum (Lautverschiebungsgesetz) observata non est. Quum enim haec radix Hebr. שׁוּב Aramaice תּוּב, אֲבֻב sonet, Arabice تاب sonare deberet. Quae vox revera exstat, et »reverti» significat; تاب autem reverti ad deum, poenitentiam ostendere e תּוּב = אֲבֻב repetitum est.

Etiam מַלְכוּת (forma non Arabica) ex Aram. מַלְכוּתָא = מַלְכוּתָא repetitum est.

טוּפָא = טוּפָא e طوفان ortum est.

In vocabulo بهت regula mutationis literarum observata non est. Nam quum haec radix Hebraice בּוּשׁ, Aram. בּוּשׁ (cfr. etiam בּוּשׁ = בּוּשׁ) sonet, ultima litera ת esse deberet. Praeterea بهت sensu accuratissime Aram. בּוּשׁ = בּוּשׁ respondet, itaque e dial. Aram. repetitum est.

De فَخَّار = فَخَّار vid. Nöld. M. G. 120. Not. 2.

كُرْسِيّ in Corano thronum dei tantum significans ex Aram. כּוּרְסִי = כּוּרְסִי Nöld. M. G. 128 petitum est.

Duo vocabula دِيْن et زَمان ex Aram. דִּינָא = דִּינָא et זְמַנָּא = זְמַנָּא, quae ipsa e lingua Persica sumta sunt, (Nöld. M. G. 152, et Urwa ibn Alward ed. Nöld. XIII, 1, sunt repetita.

Vocabula Iudaica. a. Hebraica.

سُورَة, cujus derivationem Arabes ignorant ex Hebr. שׁוּרָה repetitum est. (Nöld. G. d. K. 24).

تَوْرَة (de descriptione inusitata vid. Nöld. G. d. K. 255)

non e dialecto Aramaica (Ar. אורייתא) Chron. Aphra-
ates ed. Wright 22,14) sed ex Hebr. תורה ortum est.

De درس i. e. דרש vid. Geiger Was hat Mohammed etc.
51; de سكينه i. e. שכניה ib. 54; de أخبار ib. 49 [حبر] Ga-
wâl. ed. Dérenb. 145,8].

Equidem et vocabulum عليون Sur. 83.18,19, de quo com-
mentatores nugantur, (Muhammedes ipse non accurate mihi
hanc vocem intellexisse videtur) ex Hebr. עליון repetitum
esse puto.

b. Aramaica.

كوة equidem ex Iud. זכות ortum censeo. זכות quidem in
scriptis Iudaicis »meriti» tantum sensu invenitur, quum
in Corano كوة eleemosynarum sensu usurpetur. Sed for-
tasse Iudaei Arabici זכות sensu eleemosynarum adhibuerunt.

De طاعوت = טעות in Targumis sensu idolorum usurpato
vid. Geig. 203.

حي (forma non Arabica) in Corano semper cum قيوم
conjunctum equidem repetitum puto e קיום, quod in phrasi
חיי וקיים pervulgare est.

رحمان nomen dei certo ex Iudaico רחמנא, quod deum
significat in libris Talmudicis, ortum est. (Forma Syriaca
genuina ܪܚܡܢܐ est, ubi ܪܚܡܢܐ invenitur, e voc. Iud.
repetitum est). Vid. Nöld. G. d. K. 92 et Zusätze.

De פרקן = פרקאן vide Geiger 56; מהימן e מהימן
esse mihi videtur. Fateor autem, haec duo vocabula non
minus bene formis Syriacis ܡܗܝܡܢܐ et ܦܪܩܢܐ respondere.

Vocabula Christiana a. Graeca.

انجيل e Gr. εὐαγγέλιον ortum esse, notum est; item ابلّيس e Gr. διάβολος repetitum esse. سيما (سيبياء Kâm. 14,17) e Iud. סימן petitum esse, mihi verisimile non est; tum enim סימן sonaret. Suspico, Muhammedem hoc voc. a Syro audivisse, qui Gr. σημεῖον fortasse سَمْعَانٌ pronuntiavit.

b. Aramaica.

De قسيس = ܩܨܝܣܝܐ vid. Freytag s. v.

بيعة certo e Syr. ܒܝܥܝܬܐ repetitum est. ܒܝܥܝܬܐ primum ovum (بيضة = ביצה) significat, tum metonymice tholum, denique aedificium tholo instructum. Vid. etiam Z. 33, 215, 13.

طوبى, quod Arabes (Mu'arr. 103) explicare nequeunt, equidem e Syr. ܛܘܒܝܐ Payne Smith. s. v. repetitum puto.

روح القدس, ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ certo e ܪܘܫܐܝܢܐ ortum est.

آب Sur. 80,31 in antiquis traditionibus apud Baghawium vocem incognitam esse refertur. Ex אבא = אבא (אבא Dan.) receptum est. Nöld.

مسكين sine dubio e ܡܫܟܝܢܐ repetitum est.

سَلَوَى utrum e Ind. سلوی an e Syr. ܣܠܘܝܐ repetitum sit, non pro certo dixerim.

Vocabula Aethiopica.

تابوت repetitum est e tabót. Dillmann 560.

حواريون apostoli respondet Aeth. hawârî Dillm. 115; مائدة e mâede Dillm. 197 ortum est.

مشكوة e lingua Aethiopica repetitum esse, jam Arabes

sciunt (Mu'arr. 135,8). Respondet Aeth. *maskât* Dillm. 283.

نَبَعٌ titulus regum Homeritarum ad radicem *tabea* Dillm. 561. pertinet.

B. Vocabula profana.

تبر *Ših.* الذهب غير مصروب. ex Aram. תבר = *certo ortum est.*

De مرچ = مَرْج vide Nöld. Gött. Anz. 1868. Stück 2. 44.

Vocabulum قارورة plur. قوارير adhuc nondum satis explicatum est. Memorandum est, in Corano pluralem tantum inveniri قوارير. Speciem habet Aramaicam, vocem autem ei respondentem non inveni. Lingua recentiore قارورة vocabulum pervulgare est, vas vitreum significans.

صراط ex Aram. אַסְרַט i. e. strata (scil. via) ortum esse, notum est.

كوب equidem ex Lat. *cupa* repetitum puto.

De استبرق = Syr. اِسْتَبْرَق vide Lag. G. A. 13; de voc. فدوس ib. 75, 76. 210. ساجيل e Persic. سنكى Vull. II. 331. et گل Vull. II. 1011 compositum esse jam Arabes sciunt.

رزق *portio* e Pers. *rôzîk* i. e. diurnum. (Syr. رزق; Kal. et Damn. 78,25.) repetitum est. Vid. Lag. G. A. 81. (Zuh. 14,36. Tar. 8,3. ubi, haec vox invenitur, spurii mihi videntur.)

E vocabulis in Corano peregrinis jam supra notavi:

كنز, فنطار, دينار, قميص, ساجل, قراطس, زوج, قصر, دبرج, ابريق, جند, ياقوت, مسك, زنجبيل, سندس, سربال.

Bibliothek der
Deutschen
Morgenländischen
Gesellschaft

الزق 25
 لى القدس 24
 امان 23

در سر 23
 زمان 22
 دى 22
 كدق 18
 دست 18
 خيزران 17
 نتيان 19
 حوار يون 24
 تلوته 24
 جبر 23

I N D E X.

جرىال 14
 بقم 14
 در باق 15

استبرق 25
 انجيل 24
 ايس 24

5.	سابرى	4.	دخريص	6.	بلاط	11.	كس
21.	سبت	3.	دمقس	22.	بهت	24.	اب
17.	ساجل	7.	دمية	16.	بوصى	17.	انزجة 11 ايبيل
3.	سدليل	16.	دن	12.	بيطر	7.	كجور به اجار
2.	سدلين	7.	ديسقف	24.	بيعة	8.	اجانة
7.	سراج	5.	رازقى	22.	تاب	12.	ارنج 12 انجانة
2.	سريال	15.	رادق	11.	تاجر تاج	12.	اسكاف 12 اسبذ
13.	سرد	15.	رادوق	25.	تبر ترس 14	10.	اوز 13 استار
11.	سفسير	9.	رسن	22.	نورينة	9.	باغز
8.	سقود	5.	زبرج	16.	جرجس	18.	باغوت
24.	سلوى	5.	زبرجد	6.	ججان	2.	برجد 6 بربط
9.	سنار	23.	زكوة	2.	جودبياء	9.	بردون 14 برج
9.	سنور	3.	زنتار	17.	خانم جومر	9.	برزون 17 ارزق
13.	سنور	10.	ساجور	2.	خميصه	9.	برغز
18.	سنود	5.	زنتقا	6.	خورانق		باله 8
22.	سورة	9.	زواج	16.	خاوت		ارجمان 14
		11.	زنجيل	9.	جوذر		باسفط 15
		17.	درهم	11.	جل		ابرق 15
				12.	بطرق		
				15.	جنت		

سبح 20
 سبط 21
 سنجل 8
 سنجيل 25

سكينة 29

سندس 6
 سنور 9
 سنور 13

زنتقا 16
 زواج 9
 زنجيل 11
 درهم 17

خاوت 16
 جوذر 9
 جل 11
 بطرق 12
 جنت 15

نبي 10

ملا 20

مسح 24

سوار - اسورة 13

22.	ملكوت	23.	فيوم	3.	قدام	4.	سياء
18.	منارة	19.	كديون	10.	فروج	10.	صافور
23.	مهيم	4.	كرفس	11.	فلفل	20.	صدقة
8.	مياجنة	4.	كرفس	20.	قربان	20.	صديق
13.	مبيل	25.	كوب	15.	فرقف	10.	صقرف
15.	ناجود	9.	كودن	11.	قرنفل	12.	طرارز
14.	نقرس	18.	لص	15.	قلنة	24.	طونى
17.	نمق	14.	مانقى	7.	قنديل	21.	طور
13.	نمى	6.	مجدل	25.	قوارير	22.	طوفان
17.	هيكل	17.	مجانة	12.	قومس	18.	عروبة
6.	بياقوت	24.	مسكين	14.	فونس	23.	عليون

عن 21

ناجود 6

نمق 8

نمى 21

نبراس 7

صلاح 9

صو 11

ياسمين 11

هريند 12

مهرو 17

ناقوس 18

نير 19

كافور 11

كاتون 8

لجام 9

مرزبان 12

كنز 18

لوح 21

كحس 22

مائدة 24

منج 25

قير 18

فصفحة 10

فزانق 12

قفيز 13

قنطار 13

قرودمانس 14

قصر 14

قرقوقور 16

قرطاس 17

قدس 20

فخار 22

كحس فرقان 26

قسيس 24

سيطل 8

صاع 13

صنج 6

صام 20

طونى 16

طنجين 8

عالم 21

شخز نورق 10

صلوة 21

طغوت 27

صراط 25

8772

SENTENTIAE CONTROVERSARUM.

- 1) Errant ii, qui linguam Arabicam semper formas antiquiores, quam Hebraicam ostendere putant; immo interdum lingua Hebraica priores formas servavit.
- 2) Muarr. ed. Sachau p. 54,3 pro حبيبا teste Ibn-Doreid in جمهرة اللغة (Cod. Lugd.) legendum est. حُنْبِيًّا; p. 61,9 eodem teste تَرْبِيَّة pro تَرْبِيَّة.
- 3) In Sp̄cil. Syr. ed. Cureton p. 16,2 post ܠܘܢܘܢܐ legendum est: ܠܘܢܘܢܐ ܘܢܘܢܐ.
- 4) Vocab. المَرّ ex Aram. מר Ar. = μάραξ repetitum est.
- 5) Operae pretium sit, inquirere, num quae ratio intercedat inter poëtas Arabicos et Hispanicos.

D. Le 1000

ULB Halle
000 874 337

3/1

